

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Koprivnica

KLASA: 041-01/18-03/2
URBROJ: 613-08-18-7

Koprivnica, 26. rujna 2018.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKIH LABURISTA – STRANKE RADA ZA 2017.

S A D R Ž A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
	A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	2
	B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA	2
II.	PODACI O STRANCI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Planiranje	5
	Financijski izvještaji	5
III.	REVIZIJA ZA 2017.	10
	Ciljevi i područja revizije	10
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	10
	Metode i postupci revizije	11
	Nalaz za 2017.	12
	Provedba naloga i preporuka	15

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija Hrvatskih laburista – Stranke rada (dalje u tekstu: Stranka) za 2017.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena s ciljem izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 132/14) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2017. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljna načela financijske revizije i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje mišljenja, opisane su u nastavku.

- Stranka nema podatke o iznosima sredstava za redovno financiranje, koje je trebalo naplatiti niti koje još treba naplatiti od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Stoga nije ustrojena evidencija s potraživanjima od navedenih jedinica.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2017. je u svim značajnim odrednicama obavljano u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju **III. REVIZIJA ZA 2017.** pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Temeljna načela revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi. Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole s ciljem sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka uslijed prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na bazi uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju **III. REVIZIJA ZA 2017.** pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je pravna osoba osnovana udruživanjem građana, koji putem Stranke izražavaju političku volju i ostvaruju svoje interese. Upisana je u Registar političkih stranaka u ožujku 2010. Tijekom 2017. sjedište Stranke je bilo u Ilici 108, Zagreb.

Statutom, koji je usvojen na saboru Stranke u ožujku 2016., utvrđeni su ciljevi i način djelovanja, članstvo, unutarnje ustrojstvo, tijela Stranke, stjecanje prihoda i drugo. U ožujku 2018. donesen je novi Statut u kojemu se značajnije promjene odnose na definiranje temeljnih vrijednosti, unutarnju organizaciju, status članova, istupanje iz Stranke i plaćanje članarine. Član Stranke može postati svaki punoljetni državljanin Republike Hrvatske koji prihvaća Statut i Program Stranke, ako potpiše pristupnu izjavu o učlanjenju. Pravila ponašanja članova uređena su Kodeksom etike koji je donesen u prosincu 2014.

Rad Stranke je javan. Odvija se u okviru ustrojstvenih oblika osnovanih za područja županija, gradova i općina. Koncem 2017., Stranka ima 13 županijskih podružnica te 84 ogranaka u gradovima, gradskim četvrtima i općinama. U svibnju 2018. na temelju odluka Nacionalnog vijeća, raspušteno je šest županijskih podružnica i 40 ogranaka.

Središnja tijela Stranke su: sabor, nacionalno vijeće, predsjedništvo, predsjednik, tajnik, sud časti, nadzorni odbor i statutarna komisija.

Sabor je najviše programsko, statutarno i izborno tijelo koje čine delegati općinskih/gradskih organizacija, članovi nacionalnog vijeća, zastupnici u Hrvatskom saboru i zastupnici u Europskom parlamentu. Redovno zasjedanje sabora je svake četiri godine, kada se biraju središnja tijela i/ili se usvajaju programski dokumenti. Na zasjedanju izvanrednog sabora razmatraju se samo pitanja zbog kojih je sabor sazvan. Sabor utvrđuje temeljna načela politike Stranke, usvaja Program, donosi Statut i druge akte, bira i opoziva predsjednika te razmatra i usvaja izvješća predsjednika i drugih tijela.

Nacionalno vijeće je najviše tijelo između dva zasjedanja sabora, koje koordinira rad Stranke i samostalno odlučuje u okviru politike utvrđene na saboru. Čine ga predsjednik i dva potpredsjednika (od ožujka 2018. tri potpredsjednika), tajnik, članovi predsjedništva, saborski zastupnici, predsjednici županijskih organizacija, 30 članova koje bira sabor i predsjednici središnjih interesnih organizacija.

Predsjedništvo je središnje stranačko tijelo koje provodi odluke sabora i zaključke nacionalnog vijeća te rješava tekuće političke i organizacijske poslove Stranke. Čine ga predsjednik, dva potpredsjednika, predsjednik nacionalnog vijeća, tajnik i četiri člana koje bira nacionalno vijeće (tri od ožujka 2018.).

Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku te odgovara za njezin rad. Od ožujka 2016. do veljače 2017. predsjednik Stranke bio je Tomislav Končevski. Od veljače 2017. i u vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2018.) predsjednik Stranke je David Bregovac.

Koncem 2017. Stranka nije imala zaposlenih.

Planiranje

Godišnji Program rada za 2017. nacionalno vijeće Stranke donijelo je u prosincu 2016. Kao najznačajniji zadaci u Programu rada predviđeni su: održavanje izbornog sabora i promjena sjedišta središnjeg ureda, mobilizacija organizacija, članova i članica Stranke, izrada programa i strategije – Okrenimo se radnicima, izborna djelovanje i priprema za lokalne izbore i financijsko konsolidiranje Stranke.

Izvešće o ostvarenju Programa rada za 2017. usvojeno je na sjednici nacionalnog vijeća u svibnju 2018. Prema spomenutom Izvešću, planirani zadaci djelomično su ostvareni. Sabor Stranke održan je u veljači 2017. Izabrani su novi predsjednik i druga stranačka tijela. Središnji ured Stranke je u travnju 2017. vraćen na raniju adresu u Zagrebu, Ilica 108. Prema odredbama Statuta, lokalne organizacije Stranke dužne su nakon lokalnih izbora održati skupštine. Mnoge od njih to nisu učinile ni nakon produženja rokova te je nacionalno vijeće Stranke raspustilo 46 ogranaka, uz preporuku da ih se pokuša ponovno ustrojiti. Program i strategija - Okrenimo se radnicima nije izrađena. Na lokalnim izborima Stranka je sudjelovala većinom s koalicijskim partnerima. Osvojena su dva načelnička mandata i 30 mjesta u predstavničkim tijelima jedinica lokalne samouprave. U vezi financijskog konsolidiranja Stranke ocijenjeno je da su uredno izvršavane financijske obveze, zahvaljujući uštedama u prethodnim godinama te skromnijim rashodima za zaposlene.

Financijski plan Stranke za 2017. donijelo je nacionalno vijeće u prosincu 2016. Prihodi su planirani u iznosu 393.000,00 kn, a rashodi u iznosu 1.311.695,00 kn. Manjak prihoda nad rashodima u iznosu 918.695,00 kn planirano je pokriti viškom prihoda iz prethodnih godina u iznosu 1.100.000,00 kn. Financijskim planom su planirani prihodi iz proračuna u iznosu 380.000,00 kn, dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 7.000,00 kn i članarina u iznosu 6.000,00 kn. Vrijednosno najveći planirani rashodi se odnose na rashode za usluge u iznosu 805.000,00 kn (od čega su usluge promidžbe i informiranja 600.000,00 kn) i plaće zaposlenih u iznosu 212.595,00 kn.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema Zakonu o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 6/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje te godišnji program rada, financijski plan i izvješće o donacijama primljenim tijekom godine. Dostavljeni su Državnom uredu za reviziju te objavljeni na mrežnoj stranici Stranke u propisanim rokovima.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2017., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 789.245,00 kn, što je za 1.465.678,00 kn ili 65,0 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 396.245,00 kn ili 100,8 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2016.	Ostvareno za 2017.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	1.189.279,00	0,00	-
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	981.412,00	641.445,00	65,4
3.	Prihodi od članarina	41.625,00	6.636,00	15,9
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	26.319,00	0,00	-
5.	Drugi prihodi	16.288,00	141.164,00	866,7
	Ukupno	2.254.923,00	789.245,00	35,0

Najznačajniji udjel u ostvarenim prihodima imaju prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 641.445,00 kn ili 81,3 %. Svi drugi prihodi (članarine i drugi prihodi) imaju udjel 18,7 %.

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 641.445,00 kn, odnose se na prihode ostvarene na temelju odluka o financiranju rada političkih stranaka iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 611.445,00 kn i prihode u iznosu 30.000,00 kn od naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Navedeni izbori su održani u svibnju 2017.

Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Sredstva je uplatilo 68 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (jedanaest županija te 57 gradova i općina). Doznačena su na središnji račun Stranke.

Prihodi od naknade troškova izborne promidžbe ostvareni su od četiri jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, od čega je za mandate osvojene samostalnim izlaskom na izbore u tri jedinice ostvareno 10.000,00 kn naknade troškova izborne promidžbe, a za mandate u jednoj jedinici, koje je Stranka osvojila u koaliciji s više drugih političkih stranaka, ostvareno je 20.000,00 kn naknade troškova izborne promidžbe. Prema koalicijskom sporazumu naknadu troškova izborne promidžbe Stranka dijeli s jednim od koalicijskih partnera. Prema obrazloženju odgovornih osoba Stranke, koalicijski partner nije poštovao odredbe koalicijskog sporazuma i dogovoreni iznos namijenjen troškovima izborne promidžbe nije uplatio na posebni račun otvoren za tu namjenu, te nakon primitka sredstava naknade troškova izborne promidžbe od strane lokalne jedinice Stranka nije polovicu sredstava prenijela na račun navedenog koalicijskog partnera.

Prihodi od članarina ostvareni su u iznosu 6.636,00 kn. Odredbama Statuta i Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke, utvrđeno je da su članarinu, čija visina ovisi o vrstama primanja i socijalnom statusu člana, obvezni plaćati svi članovi Stranke. Članarina za zaposlene članove iznosi 20,00 kn, a za umirovljenike 10,00 kn mjesečno. Za članove koji su zastupnici u Hrvatskom saboru članarina iznosi 500,00 kn mjesečno, za članove Stranke, koji ostvaruju plaću koja proizlazi iz mandata Stranke iznosi 100,00 kn mjesečno i za članove koji ostvaruju naknadu, koja proizlazi iz mandata Stranke (vijećnici, članovi nadzornih odbora i upravnih vijeća) 10,0 % mjesečne naknade. O primitku članarine uplatiteljima su izdavane propisane potvrde i vođene su propisane evidencije.

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u 2017. nisu ostvareni.

Drugi prihodi u iznosu 141.164,00 kn odnose se na prihode od prodaje službenih vozila u iznosu 135.000,00 kn, otpisa obveza na temelju usklađenja s dobavljačem u iznosu 6.084,00 kn i kamata na sredstva žiro računa u iznosu 80,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2017., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 1.729.918,00 kn, što je za 1.762.669,00 kn ili 50,5 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 418.223,00 kn ili 31,9 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2016.	Ostvareno za 2017.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	743.789,00	333.909,00	44,9
2.	Materijalni rashodi	2.594.629,00	1.160.032,00	44,7
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	870.302,00	387.825,00	44,6
2.2.	Drugi materijalni rashodi	1.724.327,00	772.207,00	44,8
3.	Rashodi amortizacije	72.594,00	23.739,00	32,7
4.	Financijski rashodi	11.436,00	6.877,00	60,1
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	40.044,00	23.260,00	58,1
6.	Drugi rashodi	30.095,00	182.101,00	605,1
	Ukupno	3.492.587,00	1.729.918,00	49,5
	Manjak prihoda	1.237.664,00	940.673,00	76,0

Najznačajniji udjel u ostvarenim rashodima imaju materijalni rashodi u iznosu 1.160.032,00 kn ili 67,1 % ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 1.434.597,00 kn ili 55,3 %. Svi drugi rashodi (za zaposlene, rashodi amortizacije, financijski rashodi, rashodi za donacije/pomoći i drugi rashodi) imaju udjel 32,9 %.

Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 333.909,00 kn, što je 19,3 % ukupno ostvarenih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 409.880,00 kn ili 55,1 %, jer su tijekom 2017. raskinuti ugovori o radu s troje zaposlenika. Odnose se na rashode za bruto plaće zaposlenih u iznosu 258.990,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 44.546,00 kn i druge rashode za zaposlene (otpremna, naknada za godišnji odmor) u iznosu 30.373,00 kn. Plaće su obračunane u skladu s donesenim aktima.

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu 387.825,00 kn. Odnose se na rashode za financiranje izborne promidžbe za redovne izbore za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te izbore za općinske načelnike, gradonačelnike i župane te njihove zamjenike u iznosu 299.015,00 kn i rashode za promidžbu i informiranje u vezi redovnog rada Stranke u iznosu 88.810,00 kn.

U okviru rashoda za financiranje izborne promidžbe, iskazanih u iznosu 299.015,00 kn, na rashode za financiranje izborne promidžbe u vezi izbora za članove skupština dvije županije, gradskih vijeća četiri grada te u općinskim vijeća pet općina, odnosi se 125.313,00 kn, a na rashode na temelju prijenosa sredstava koalicijskim partnerima i obračuna utrošenih sredstava koje su sastavili nositelji lista 173.702,00 kn. Za izbore članova predstavničkih tijela sedam jedinica lokalne samouprave Stranka je na izbore izašla samostalno, a u četiri jedinice bila je nositelj koalicijske liste i u skladu s odredbama koalicijskih sporazuma otvorila je posebne račune za financiranje izborne promidžbe.

Nakon zatvaranja posebnih računa početkom kolovoza 2017., neutrošena sredstva s navedenih računa, u ukupnom iznosu 39.371,97 kn, prenesena su na redovni račun Stranke.

U skladu s odredbom članka 34. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, nakon redovnih izbora za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, za posebne račune koje je otvorila Stranka sastavljeni su propisani financijski izvještaji o financiranju izborne promidžbe i objavljeni na mrežnim stranicama Stranke. Podaci iskazani u navedenim financijskim izvještajima istovjetni su podacima evidentiranim u glavnoj knjizi.

U okviru drugih materijalnih rashoda, vrijednosno značajniji su rashodi za naknade osobama izvan radnog odnosa u iznosu 210.209,00 kn, reprezentaciju u iznosu 158.870,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu 91.791,00 kn te zakupnine i najamnine u iznosu 90.332,00 kn. Naknade osobama izvan radnog odnosa odnose se na rashode za naknade troškova službenih putovanja predsjednika Stranke i drugih članova stranačkih tijela u iznosu 136.255,00 kn i druge troškove u vezi službenih putovanja u iznosu 73.954,00 kn (cestarina, najam vozila, taksi prijevoz). Vrijednosno najznačajniji rashodi za intelektualne i osobne usluge odnose se na rashode na temelju ugovora o djelu, zaključene za obavljanje tehničkih i administrativnih poslova u iznosu 35.191,00 kn, rashode za računovodstvene usluge u iznosu 30.000,00 kn i rashode za uređivanje mrežnih stranica u iznosu 16.000,00 kn.

Rashodi amortizacije opreme i vozila obračunani su u iznosu 23.739,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 48.855,00 kn ili 67,3 %, zbog prodaje službenih vozila tijekom 2017.

Financijski rashodi u iznosu 6.877,00 kn većinom se odnose na bankarske usluge i usluge platnog prometa.

Rashodi za donacije (pomoći) su ostvareni u iznosu 23.260,00 kn. Odnose se na prijenose sredstava na posebne račune kandidata u svrhu financiranja izborne promidžbe za redovne izbore za općinske načelnike i gradonačelnike, u skladu s donesenim odlukama predsjedništva Stranke. Na posebne račune kandidata (za općinske načelnike pet računa, za gradonačelnike četiri računa) Stranka je uplatila ukupno 25.800,00 kn, a neutrošena sredstva s navedenih računa u iznosu 2.540,00 kn vraćena su na središnji račun Stranke. Sastavljeni su Financijski izvještaji o financiranju izborne promidžbe stranačkih kandidata i objavljeni na mrežnim stranicama Stranke. Iznosi danih donacija evidentiranih u glavnoj knjizi, koji su isplaćeni na posebne račune kandidata jednaki su iznosima iz financijskih izvještaja.

Drugi rashodi u iznosu 182.101,00 kn odnose se na neotpisanu vrijednost prodanih vozila.

Manjak prihoda nad rashodima za 2017. iznosi 940.673,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih razdoblja iznosi 1.457.505,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 516.832,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2017., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 543.217,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2017.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2017.	31. prosinca 2017.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	263.311,00	57.480,00	21,8
1.1.	Neproizvedena dugotrajna imovina	1.503,00	0,00	-
1.2.	Proizvedena dugotrajna imovina	255.148,00	50.820,00	19,9
1.3.	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti	6.660,00	6.660,00	100,0
2.	Financijska imovina	1.313.229,00	485.737,00	37,0
2.1.	Novac u banci i blagajni	1.283.762,00	472.897,00	36,8
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i drugo	24.276,00	12.770,00	52,6
2.3.	Potraživanja za prihode poslovanja	5.191,00	70,00	1,3
Ukupno imovina		1.576.540,00	543.217,00	34,5
3.	Obveze	119.035,00	26.385,00	22,2
4.	Vlastiti izvori	1.457.505,00	516.832,00	35,5
Ukupno obveze i vlastiti izvori		1.576.540,00	543.217,00	34,5

Ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2017. manja je u odnosu na stanje iskazano početkom 2017. za 1.033.323,00 kn ili 65,5 %.

Nefinancijska imovina u iznosu 57.480,00 kn većinom se odnosi na vrijednosti uredskog namještaja i opreme. Manja je u odnosu na stanje početkom 2017. za 205.831,00 kn ili 78,2 %, jer su tijekom 2017. prodani službeni automobili i obračunani ispravci vrijednosti opreme.

Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i drugo iznose 12.770,00 kn. Vrijednosno je najznačajniji depozit u poslovnoj banci uplaćen u svrhu izdavanja kreditne kartice u iznosu 10.500,00 kn.

Nepodmirene obveze koncem 2017. iznose 26.385,00 kn i nisu dospjele. Odnose se na obveze prema dobavljačima, koje su podmirene do konca siječnja 2018.

Vlastite izvore u iznosu 516.832,00 kn čine viškovi prihoda nad rashodima iz ranijih godina. U odnosu na stanje početkom 2016. manji su za 940.673,00 kn ili 64,5 % odnosno za iznos manjka prihoda nad rashodima za 2017.

III. REVIZIJA ZA 2017.

Postupci revizije provedeni su od 22. svibnja do 26. rujna 2018.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih Programom i Statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti uslijed prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14)
2. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15 i 25/17)
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15 i 67/17).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
2. Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe
3. Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine 114/16)
4. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17 i 128/17)
5. Pravilnik o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne primidžbe (Narodne novine 50/11, 93/11 i 55/13)
6. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi prihoda iz proračuna, članarina i drugih prihoda. Također je obavljena provjera ulaznih računa, obračuna plaća i naknada za zaposlene te dokumentacije u vezi rashoda za promidžbu, intelektualnih usluga, naknada za obavljanje aktivnosti osobama izvan radnog odnosa, reprezentaciju, usluga telefona, pošte i prijevoza, rashoda za donacije (pomoći) te drugih rashoda. Obavljeni su razgovori s odgovornim osobama Stranke i pribavljena obrazloženja u vezi s pojedinim poslovnim događajima. Provjereni su podaci objavljeni na mrežnim stranicama Stranke.

Nalaz za 2017.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina te obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2017. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na planiranje, računovodstveno poslovanje i prihode.

1. Planiranje

- 1.1. Financijski plan Stranke za 2017. donijelo je nacionalno vijeće u prosincu 2016. Prihodi su planirani u iznosu 393.000,00 kn, a rashodi u iznosu 1.311.695,00 kn. Manjak prihoda nad rashodima u iznosu 918.695,00 kn planirano je pokriti viškom prihoda iz prethodnih godina u iznosu 1.100.000,00 kn.

Tijekom 2017. financijski plan nije mijenjan, iako su značajna odstupanja između ostvarenih i planiranih prihoda i rashoda. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 396.245,00 kn ili 100,8 %, prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave veći su u odnosu na planirane za 261.445,00 kn ili 68,8 %, prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija), koji su planirani u iznosu 7.000,00 kn, nisu ostvareni. Prihodi od prodaje automobila i otpisa obveza ostvareni su u iznosu 141.084,00 kn, a nisu bili planirani. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 418.223,00 kn ili 31,9 %. Rashodi za usluge promidžbe i informiranja su u odnosu na planirane manji za 212.175,00 kn ili 35,4 %, a rashodi za plaće zaposlenih su u odnosu na planirane veći za 127.314,00 kn ili 59,9 %. Ostali rashodi su ostvareni u iznosu 182.101,00 kn, koji nisu bili planirani.

Budući da su odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na planirane značajni te su ostvareni prihodi i rashodi koji nisu bili planirani, Stranka je trebala donijeti izmjene i dopune financijskog plana.

Državni ured za reviziju predaže, kod značajnih odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda tijekom godine u odnosu na planirane, donijeti izmjene i dopune financijskog plana.

- 1.2. Stranka je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da nije bilo mogućnosti održavanja sjednice Nadzornog odbora na kojoj bi se iznio prijedlog o izmjenama i dopunama financijskog plana. Značajna odstupanja ostvarenih iznosa prihoda i rashoda u odnosu na planirane proizašla su iz procjene broja mandata u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, što održanim izborima nije ostvareno.

2. Računovodstveno poslovanje

- 2.1. Stranka je obavezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema Zakonu o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije. Vode se propisane poslovne knjige, osim pomoćne knjige financijske imovine i obveza, odnosno evidencije o potraživanjima po jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te evidencije putnih naloga i korištenja službenih vozila, koje nisu ustrojene.

Odredbama članaka 12. i 14. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je, između ostaloga, da poslovne knjige dvojnog knjigovodstva koje vodi neprofitna organizacija jesu: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije poslovnih događaja koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički i druge pomoćne evidencije o stanju i promjenama imovine i obveza za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obvezno vodi knjigu dugotrajne nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana), knjigu kratkotrajne nefinancijske imovine (zaliha materijala, proizvoda i robe) – po vrsti, količini i vrijednosti, knjigu financijske imovine i obveza, i to: potraživanja i obveza (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i dr.), primljenih i izdanih vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, stanjima), potraživanja i obveza po osnovi primljenih zajmova i kredita te danih zajmova (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, stanjima i obračunatim kamatama), knjigu (dnevnik) blagajni (kunska, devizna, porto i druge) i evidenciju putnih naloga i korištenja službenih vozila.

Rashodi amortizacije opreme i vozila obračunani su u iznosu 23.739,00 kn. Primijenjene stope amortizacije u skladu su s utvrđenim odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu. Obračun amortizacije nije u potpunosti točan, jer je za 31 predmet opreme nabavljane od početka 2014., amortizacija pogrešno obračunana za devet mjeseci 2017., a za tri mjeseca nije obračunana. Stoga su rashodi evidentirani u glavnoj knjizi i iskazani u financijskim izvještajima manji za 7.262,00 kn. Odredbama članka 41. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu propisano je, između ostalog, da skupina računa 43 – Rashodi amortizacije, obuhvaća trošak nabave dugotrajne imovine koja se amortizira u vijeku uporabe prema propisanim stopama amortizacije. Amortizacija se počinje obračunavati od prvog idućeg mjeseca nakon mjeseca u kojem je imovina predana u uporabu.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti i voditi knjigu financijske imovine i obveza u vezi potraživanja te evidencije putnih naloga i korištenja službenih vozila u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te obračun amortizacije u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

2.2. *Stranka je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da se dogodio propust, koji će biti ispravljen u budućem razdoblju. Više neće biti pogrešaka u vođenju putnih naloga za službena vozila s obzirom da ih Stranka više ne posjeduje.*

3. Prihodi

3.1. Ukupni prihodi ostvareni su u iznosu 789.245,00 kn, što je za 1.465.669,00 kn ili 65,0 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi u iznosu 611.445,00 kn su ostvareni iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na temelju odluka spomenutih jedinica o financiranju političkih stranaka iz njihovih proračuna za 2017. Navedena sredstva tijekom 2017. uplatilo je 68 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (jedanaest županija te 57 gradova i općina) na središnji račun Stranke.

Pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave doznavačavale su sredstva tromjesečno, a pojedine za različita vremenska razdoblja (uplate za godinu dana, za šest mjeseci, za mjesec dana, uplate za koje nije naznačeno razdoblje). Prema evidenciji Stranke, nakon lokalnih izbora održanih u svibnju 2017. Stranka ima po jednog člana u tri županijske skupštine te 27 vijećnika u osam gradova i devet općina.

Stranka je pribavila odluke o financiranju političkih stranaka iz proračuna pet jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od čega se dvije odluke odnose na razdoblje prije lokalnih izbora u svibnju 2017., a od većine jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Stranka nema spomenute odluke. Evidencija o potraživanjima po jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave nije ustrojena. Zbog navedenog, Stranka nema podatke jesu li iznosi ostvarenih prihoda u skladu sa spomenutim odlukama, odnosno jesu li i u kojoj mjeri jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave uplatile sredstva odobrena za redovito financiranje Stranke. Prema odredbama članka 7. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, navedena sredstva treba doznavačavati tromjesečno prema Odluci o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, koju donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati aktivnosti radi ostvarivanja prihoda za redovni rad Stranke, odnosno pribaviti odluke predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju političkih stranaka iz njihovih proračuna u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne primidžbe.

- 3.2. *Stranka je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da su nadležna tijela Stranke tražila da članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave pribave odluke o financiranju političkih stranaka iz njihovih proračuna. S obzirom da pojedini izabrani članovi predstavničkih tijela više nisu članovi Stranke, spomenute će se pribaviti na druge načine, kako bi se ustrojila evidencija u vezi ostvarenja prihoda za redovni rad Stranke.*

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Stranke za 2016., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2017. je provjereno je li subjekt revizije postupio prema nalogima danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku, navode se provedeni, neprovedeni nalozi te nalozi koji su u postupku provedbe.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošlih revizija

Redni broj	Naziv područja/ potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka*	Status
	1	2	3	4	5
1.	Računovodstveno poslovanje	2016.	Ustrojiti pomoćne knjige (evidencije) putnih naloga i korištenja službenih vozila.	-	nije provedeno
2.		2016.	Sastaviti Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe s podacima istovjetnim podacima evidentiranim u glavnoj knjizi.	-	provedeno
3.		2014. 2015. 2016.	Sastavljati putne naloge i izvještaje sa službenog puta koji sadrže podatke iz kojih se može nedvojbeno utvrditi da je poslovni događaj nastao te da su sredstva korištena isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih godišnjim Programom rada i financijskim planom.	-	u postupku provedbe
42.	Prihodi	2016.	Voditi knjige financijske imovine i obveza u vezi potraživanja od jedinica lokalne samouprave.	-	nije provedeno

*U Planu provedbe naloga i preporuka nakon financijske revizije za 2016. Stranka nije utvrdila rok.

Status naloga koji je u postupku provedbe, opisan je u nastavku.

- Za korištenje dva službena automobila putni nalozi nisu sastavljeni. Automobili su korišteni do veljače odnosno svibnja 2017., a u svibnju su prodani. Za putovanja osobnim automobilom u službene svrhe ili sredstvima javnog prijevoza sastavljeni su putni nalozi, ali u pojedinim slučajevima ne sadrže izvješće s puta, nego se navodi da je osoba prisustvovala sastanku ili sjednici stranačkog tijela.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.